

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako bi se prislo do kmetijskih zbornic?

V kmetijskih zbornicah bi se kmeti ljudje sami posvetovali in pogovarjali o tem, kar bi njihovemu stanu bilo na korist ali na kvar. Marsikaj škodljivega bi tako odpravili in koristnega uvedli ali vsaj pouzročili, česar sedaj storiti ne morejo, ker nimajo tako zdatnih sredstev, kakor njih glešta mestjanstvo v svojih advokatskih, obrtnijskih in trgovinskih zbornicah. Kmetijske zbornice bi gotovo krepko ugovarjale zoper cenilnega moža v cenilni komisiji za novo, obravnavo zemljišnega davka, kateri bi na primer pravil: „kmet lahko plača še več dače, zemlja je dobra; nastavimo višjo ceno!“ Kmeti bi gotovo še bolj glasno in izdatno zahtevali, naj se na primer: dragi, nepotrebni okrajni zastopi (Bezirksvertretungen) odpravijo, prevelika okrajna glavarstva predrugačijo, za posojilnice na deželi tudi kaj stori, da se ne pomika skoro ves kmeti kapital le samo v mestne ali trške posojilnice itd. Sploh kmetijske zbornice so na mnogo strani — potrebne. Zato je sedaj prašanje zelo imenitno, kako do njih priti? Prvi odgovor je ta, da le po postavnih sredstvih, t. j. po takih, katere postava pripušča, in takih je več:

1. Časnikarstvo ali novine. Te niso samo zato, da ljudje iz njih kaj novega poizvedo, ampak one tudi služijo naročnikom v poduk, da bi se zamogli škode varovati, svoje koristi in svoj vsestranski napredek bolje zagovarjati in braniti. In ravno v ta namen se „Slov. Gospodar“, in ž njim vred vse katoliške, politične novine potegujejo za kmetijske zbornice.

2. Katoliško-politična društva. Misel, da se ima kmetu enaka bramba stanovskih koristi v roke dati, kakor njo imajo advokati, trgovci in obrtniki, ni izcimila pri liberalcih, ampak rodila se je v konservativnem taboru, v katoliško-političnem društvu na Dunaji. Visoki oče njej je blagi knez Alojz Lichtenstein, ki je pred nekoliko tedni ondi prvič nasvetoval kmetijske zbornice. In

sedaj so se imenitne misli poprijela vsa kat.-politična društva v Avstriji razve Ogerske in so ljudem začela razlagati imenitnost, korist in potrebo kmetijskih zbornic. Nadjamo se, da bodo takisto storila tudi naša slovenska društva.

3. Poslanci slovenski, katere je naše kmeti ljudstvo volilo, da povspešujejo njegovo korist in blagostan. Vsled tega ne morejo prezirati imenitnih kmetijskih zbornic. Blagi g. Herman se bo gotovo za nje potegoval; pa tudi ostali poslanci ga bodo podpirali; drugače bi res zaslužili, da njih ljudstvo ne voli več; slovenski kmet ne potrebuje praznih liberalnih besed, ampak djauških (pozitivnih) pomočkov.

4. Prošnje. Potem, ko se je misel o imenitnosti, koristi in potrebi kmetijskih zbornic za vspešno varovanje kmetijskih stanovskih koristi med ljudstvom dovolj razširila, utrdila in prodrla, je treba po poslancih dotične prošnje predložiti deželniemu in državnemu zboru. To vse je ljudem postavno pripuščeno in se ima tako dolgo ponavljati, dokler zahteve kmetijskega stana ne obveljajo. Kajti po pravici se ne more kmetom pridrževati in braniti to, kar je advokatom, obrtnikom in trgovcem gledé njih stanovske koristi dovoljeno.

Cerkvene zadeve.

Cerkvena svoboda, kaj je?

Cerkvena svoboda druga ni, nego stanje sv. Cerkve, v katerem zamore ona svobodno rabiti tiste osebe, pomočke, naprave in sredstva, katera so po božjem nauku in njenem prepričanju potrebna za povspeševanje zveličanja duš. Ali drugače: Cerkva uživa svobodo, kedar nje nihče ne moti v oznanovanju nebeških nauk, v delivanju sv. zakramentov in v pastirovanju njenih duhovnih in svetnih vernikov. To je cerkvena svoboda. Blagor deželi in narodu, kder se nahaja. Množiče se števalo zveličanih mu naklanja obilo nebeškega blagoslova. Gorje pak deželi in narodu, kder se cerkvena svoboda krba ali celo z nogami tepta. Take dežele